novobydžovský ZPRAVODAJ

Ročník XXI.
11. května 1994

Číslo
2

Z obsahu čísla: Hospodaření za rok 1993 ★ Rozpočet na rok 1994 ★ Z jednání zastupitelstva ★ Plynofikace v letošním roce ★ Oběžník občanům města ★ Policie hlásí ★ ZNOVU K PRIVATIZACI ZDRAVOTNICTVÍ ★ V nové soukromé lékárně ★ Předsletové přípravy ★ Pozvánka do městské knihovny ★ Jubileum Klubu filatelistů ★ Za dr. Vojtěchem ★ Zajímavosti ★ Inzerce ★ Z naší matriky

PODNIKATELÉ A „PODNIKATELÉ"

Jsou u nás v Novém Bydžově podnikatelé a ti si na svůj chlebíček vydělávají způsobem odpradávna známým všem, kteří mají podnikatelské schopnosti a také nutné morální zábrany. Začínají od píky, s dluhy, a pokud nedrží polední přestávku, pracují pětadvacet hodin denně. Slouží svým zákazníkům podle baťovského „Náš zákazník, náš pán" a přitom dál budují, rozšiřují a zvelebují svůj podnik.

Drží se v mantinelech zákonů, nařízení, vyhlášek, předpisů, směrnic a bůhví jakých omezení, která jim svazují ruce a ztrpčují život. Podnikají se zaťatými zuby, někdy i zaťatými pěstmi. Značnou část výdělku investují do chodu podniku, proto jste zatím nezaznamenali, že by jezdili v posledních modelech reprezentačních zahraničních aut a dovolenou prožívali ve vyhlášených rekreačních světových střediscích.

Tento druh podnikatelů je zajímavý ještě tím, že Městský úřad v místě navštěvují, jen když je to nezbytně nutné. Nic neslibují, nemalují vzdušné zámky. Ale jejich větší či menší provozy běží a živí nejen je, ale i další lidi, kterým dali práci. Je vždy znovu potěšením projít takovými podniky a přesvědčit se, co dokáže zdravá podnikatelská aktivita, která stojí nohama na pevné zemi. A pro pořádek dodejme, ze které má prospěch i město.

* * *

Potom u nás podnikali a podnikají takoví, kteří ten svůj dobře namazaný krajíc získávají způsobem trochu jiným. Účel u nich světí prostředky a peníze, jak známo, nesmrdí. Ber kde ber a s morálkou, prosím vás, dejte pokoj. Pokud jste, vážení čtenáři, dočetli až sem a teď říkáte, co je starostovi po tom, jak kdo podniká, máte pravdu — až na jednu „maličkost". Jejich způsobem „podnikání" přišli a přicházejí lidé v Bydžově o práci.

V současné době jdou počty zlikvidovaných pracovních míst v Novém Bydžově do stovek. Stačí jen z hlavy zběžně spočítat ztracená pracovní místa v bývalé Tibě, Železnobrodském sklе, koželužně, připočteme lidi z bývalé VDP a možná se shodneme na tom, že to mohou být takové tři stovky nenávratně ztracených pracovních příležitostí.

Představitelé společností různých jmen dokázali líčit budoucnost svého podniku a tím i budoucnost města Bydžova v lákavých barvách. Nové obzory Nového Bydžova! Vzduchem létaly počty pracovních míst, fantazii se meze nekladly. Práce bude — i byty budou! Tím udržíme produktivní část obyvatel ve městě a na své si přijde i obecní pokladna.

Po takových jednáních vždy na chvíli mizela noční můra starosty, jak lidé z Bydžova odcházejí za prací a bydlením jinam a město o to rychleji stárne a chudne.

Pokračování na s. 2

Dokončení ze s. 1

Jenomže přecenění vlastních podnikatelských sil, kteréžto neschopnosti se dnes módně říká špatný management, a dále tlak věřitelů, kteří se stále důrazněji domáhali svých peněz, ukončily velmi rychle jakékoliv snění. Dnes provozy stojí opuštěné, ztichlé a práce není. „Podnikatelé" se jaksi vytratili i se svými pobočníky, fialovými či brčálově zelenými saky a módními copánky, odšumělí ve svých bourácích věšet bulíky na nos zas někomu jinému.

A tak táhne tato podnikatelská sorta zeměmi Koruny české a zanechává za sebou fůru dluhů, zmařená pracovní místa, naštvané starosty a rozzlobené občany, kteří nevěří tomu, že v tom radnice nemohla nic udělat. I tak totiž, vážení, vypadá svoboda podnikání.

Politickému režimu, který jim zatím uvedený způsob vydělávání peněz umožňuje, tak prokazují svůj vděk přesně podle pořekadla: „Čiň čertu dobře, peklem se ti odmění."

Karel Šprinc,
starosta města

HOSPODAŘENÍ ZA ROK 1993

Městský úřad v Novém Bydžově za uplynulý rok skončil s hospodářským výsledkem — přebytkem ve výši 7,889.000,— Kč.

Rozpočtované příjmy byly splněny na 117,4 %, výrazné splnění příjmů se projevilo u daně z příjmu z podnikání fyzických osob a daně ze závislé činnosti, vybírané Finančním úřadem v Novém Bydžově.

Z poplatků, které přísluší obci, byly převýšeny příjmy za užívání veřejného prostranství, což je především tržnice, kterou řádně spravuje naše pracovnice p. Vrzáňová, a správní poplatky.

Ve výdajích byl rozpočet čerpán na 102,5 %. Městský úřad hospodařil jednak s vlastními peněžními prostředky, jednak s prostředky poskytnutými Okresním úřadem Hradec Králové, kde dotace do rozpočtu obce činila v roce 1993 11,695.000,— Kč. Tato dotace především zabezpečovala realizaci větších staveb a další výdaje obce.

Z velkých akcí lze jmenovat:

— výstavbu 20 bytových jednotek U jatek 5,800.000,— Kč,
— opravu radnice 4,000.000,— Kč,
— úpravu prostranství u školní jídelny, ZŠ Karlova ul. 950.000,— Kč.

PLNĚNÍ PŘÍJMŮ:

Odvětví	Rozpočet upravený v mil. Kč	Skutečnost k 31. 12. 1993 v mil. Kč	% plnění
Výnos daně z příjmu z podnikání fyzických osob a daně ze závislé činnosti	7,225	11,812	160,7
Výnos daně z nemovitosti	3,353	3,735	111,4
Vratka FÚ zrušené daně	—	—16	—
Příjmy z činnosti rozpočtových organizací celkem	7,838	10,120	129,1
z toho:			
vodní hospodářství, TS, odvoz popela	2,380	2,317	97,3
správa lesů	1,250	1,195	95,6
školství, stravování a jiné příjmy	2,380	2,591	108,8
kultura, kino, kulturní klub, knihovna	520	580	111,7
vnitřní správa, nájemné	125	163	130,6
místní hospodářství TS, správa bytového fondu	1,183	3,274	276,8
Správní poplatky, sňatky, stavební povolení, živnostenské listy, rybářské povolení	500	829	165,7
Místní poplatky celkem	538	999	185,6
z toho:			
ze psů	34	35	101,6
z veřejných prostranství	165	382	231,3
ze vstupného	6	8	139,0
z reklamních zařízení	3	8	271,0
z alkoholických a tabákových výrobků	330	403	122,1
nedoplatek dislok. poplatníků za rok 1992	—	163	—
Výnos z prodeje majetku obce	1,165	1,394	119,7
Výnos z pronájmu majetku obce, pozemky	85	35	40,8
Úroky z bankovních účtů	—	111	—
Pokuty ukládané obci	—	75	—
Sankční poplatky	—	15	—
Ostatní a nahodilé příjmy	—	276	—
Příjmy z dobývacího prostoru	—	10	—

PLNĚNÍ PŘÍJMŮ:

Odvětví	Rozpočet upravený v mil. Kč	Skutečnost k 31. 12. 1993 v mil. Kč	% plnění
Převody z fondu rezerv na investiční a neinvestiční výdaje rozpočtu	10,909	9,685	89,1
Převody ze sdružených prostředků na plynofikaci obce	—	297	—
Dotace ze státního rozpočtu na sociální dávky, školství a výkon státní správy	5,616	5,616	100,0
Účelové prostředky od OÚ Hradec Králové na sociální dávky, kulturu, radnici, územní plán, prostranství školní jídelny, památkovou péči a p.	8,595	8,986	104,5
Celkové příjmy	45,824	53,779	117,4

ČERPÁNÍ VÝDAJŮ:

Kapitola	Rozpočet v mil. Kč	Skutečnost k 31. 12. 1993 v mil. Kč	% plnění
Vodní hospodářství TS, odvoz popela, SFVH	2,555	2,752	107,7
Správa lesů	1,287	942	73,2
Doprava TS	450	426	94,0
Školství	10,235	10,227	99,0
Zdravotnictví	—	7	—
Kultura	4,104	4,048	98,6
Vnitřní správa	10,738	10,298	95,9
Sociální péče	3,105	2,978	95,9
Místní hospodářství TS	6,630	8,400	126,7
Výstavba měst a obcí	6,720	6,738	100,3
Všeobecná pokladní správa	—	144	—
Celkové výdaje	45,824	46,959	102,5

ROZPOČET NA ROK 1994

V rozpočtovém hospodaření obce hraje důležitou roli velikost příjmů, která určuje výši jejich výdajů. Získané finanční prostředky v roce 1993, které po finančním vypořádání představují částku 7,841.000,— Kč, jsou zapojeny do rozpočtu na rok 1994, čímž dokrývají rozdíl mezi plánovanými příjmy a požadovanými výdaji. Skutečné potřeby, které obec má, rozpočet na rok 1994 neuspokojí, a tak nadále akce většího objemu budou dle finančních možností dotovány ze státního rozpočtu a z rozpočtu Okresního úřadu Hradec Králové (jako je oprava radnice). Dále tuto finanční situaci bude muset řešit obec též sama, případně úvěrem — plynofikace města přibližně 2,000.000,— Kč.

Rozpočet 1994 zabezpečuje činnost jednotlivých odvětví obce a stavební akce menšího rozsahu:

	v mil. Kč
ZŠ Klicperova ulice	2,485
hřbitovní zeď ve Vysočanech	500
kostel sv. Jakuba	100
požární zbrojnice Nový Bydžov	1,000
požární zbrojnice Stará Skřeněř	300
plynofikace města	700
výkupy nemovitosti	838
penzión pro důchodce	1,350

Návrh rozpočtu na rok 1994 byl projednán v městské radě a po dodatečných úpravách byl doporučen ke schválení městského zastupitelstva, které jej dne 24. 3. 1994 schválilo.

ROZPOČET PŘÍJMŮ:

Odvětví	Rozpočet v mil. Kč
Výnos daně ze závislé činnosti	10,700
Výnos daně z nemovitosti	3,600
Výnos daně z příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti fyzických osob	3,200
Příjmy z činnosti rozpočtových organizací celkem	6,165
z toho:	
správa lesů	1,606
kultura - kino	550
knihovna	10
kulturní klub	60
ostatní	20
vnitřní správa - správa I.	115
policie	170
z pronájmu obce	35
školství	3,599
Správní poplatky	830
Výnos z prodeje majetku obce	400
Příjmy z nájmů správy bytového fondu	2,499
Místní poplatky celkem	801
Účelové dotace celkem	10,128
z toho:	
na sociální dávky	3,500
penzión pro důchodce	4,800
na výkon státní správy	2,628
Odvětvová vyrovnávací dotace na školství	1,237
Převody z fondu rezerv Městského úřadu	7,669
Celkem příjmy	47,229

ROZPOČET VÝDAJŮ:

Kapitola	Rozpočet v mil. Kč
Vodní hospodářství	600
Správa lesů	1,468
Doprava	231
Školství	11,353
Zdravotnictví	500
Kultura	2,915
Vnitřní správa	8,778
Sociální péče	9,040
Místní hospodářství	10,506
Výstavba měst a obcí	1,838
Celkem výdaje	47,229

Zdenka Dvořáková

Z jednání zastupitelstva

Městské zastupitelstvo na svém zasedání dne 24. března 1994 projednávalo a schválilo několik významných bodů. Po delší rozpravě byl především schválen rozbor hospodaření Městského úřadu Nový Bydžov za rok 1993 a návrh rozpočtu na rok 1994. Zde odkazujeme čtenáře na text a tabulky na s. 2 a 3. Dále zastupitelstvo schválilo přístavbu prvního patra nové požární zbrojnice s tím, že 1 milión Kč bude na přístavbu z rozpočtu města uvolněn v roce 1994 a další 2 milióny Kč budou poskytnuty do poloviny roku 1995.

Dílčí úpravy byly schváleny ve vyhlášce o příspěvku na částečnou úhradu nákladů mateřských škol z 30. 9. 1993.

Zastupitelstvo také na základě žádosti Klubu českých turistů schválilo příspěvek ve výši 20.000,— Kč a na základě žádosti pana Černého z Chudonic vypracování dílčí změny územního plánu města Nového Bydžova.

Při projednávání postupu další plynofikace města zastupitelstvo Městský úřad pověřilo, aby zajistil provedení plynofikace do konce roku 1997.

Na mimořádném zasedání zastupitelstva dne 7. dubna 1994 byl starosta města Karel Šprinc pověřen, aby za město Nový Bydžov podepsal smlouvu na rok 1994 s s. r. o. PROHEALTH Nymburk, ve které se město zavazuje poskytnout dotaci ve výši cca 350.000,— Kč na provozování autobusové linky 18.130 — Městec Králové — Nový Bydžov. Uvedená částka bude městu uhrazena Okresním úřadem v Hradci Králové.

J. P.

PLYNOFIKACE V LETOŠNÍM ROCE

V minulém roce jsme vás informovali o postupu plynofikace v našem městě. Od letošního roku vznikla Východočeská plynárenská společnost, a. s. Hradec Králové transformací dřívějších Východočeských plynáren Hradec Králové. Situaci na poli finančním je možno hodnotit ze strany Plynárenské společnosti za trvale stabilní — bez finančních prostředků na hlavní řady.

V letošním roce proběhlo v měsíci lednu a únoru již několik jednání s dílčími úspěchy.

Pro letošní rok jsme opustili myšlenku i generel plynofikace velkého čtverce a finanční prostředky, které má město k dispozici, použijeme na plynofikaci lokalit města s maximálním počtem zájemců z řad občanů. Na základě evidence žádostí byly vytypovány pro letošní rok následující lokality:

1. **Pražské předměstí - Merendní ulice - žádosti pro 32 objektů;**
2. **Zahradní čtvrť - žádost pro 86 objektů;**
3. **ulice U kopečku - připojení školních objektů, rekonstrukce vozovky;**
4. **ulice Jungmannova - připojení internátu, 19 dalších objektů. rekonstrukce vozovky;**
5. **ulice Mánesova, Alšova - připojení 13 objektů, žádosti z května 1991.**

Na základě jednání 12. 1. 1994 město obdrželo cenový návrh na výše uvedené lokality ve dvou variantách, které jsme požadovali: první varianta - realizace, jak se dnes říká, na klíč; druhá - pouze na dodávku a montáž potrubí. Pro vaši lepší orientaci a porovnání uvádíme obě:

Lokalita	Na klíč v Kč	Pouze potrubí v Kč
1. Merendní	450.000,—	110.000,—
2. Zahradní část	866.250,—	184.800,—
3. ul. U kopečku	160.000,—	34.200,—
4. ulice Jungmannova	845.000,—	228.000,—
5. ul. Mánesova	70.000,—	16.000,—
ul. Alšova	77.000,—	17.600,—
Celkem	2,468.250,—	590.600,—

Z rozpočtu města s přihlédnutím na ostatní potřeby, které je nutné v letošním roce pokrýt — zbývá na plynofikaci 700.000,— Kč.

Jedněm se jistě tato částka bude zdát vysoká, druhým zase nízká. Záleží — kdo, co a jak bude posuzovat a hodnotit. Z uvedeného přehledu je zcela jasné, že chceme-li v letošním roce připojit co nejvíce domácností v uvedených lokalitách, musíme jít cestou úspor a svépomoci. Rozsah prací je poměrně značný a bude zajisté i časově náročný. Po projednání celé situace ředitel TS Nový Bydžov p. Bičiště přislíbil maximální pomoc ze strany TS s pracemi, které budou schopni zajistit. Současně se řeší i využití nezaměstnaných vedených u zdejšího úřadu práce. Největší problém bude zřejmě při jejich zapojení do pracovního procesu v rámci veřejně prospěšných prací.

Řešení, která se zde nabízejí, nejsou ideální. Přechodem od budování rozvinutého socialismu ke kapitalisticky tržnímu hospodářství se změnil styl i způsob života, nehledě na myšlení lidí.

Volného času má dnes téměř každý nedostatek, ale i přesto věříme, že se budeme moci na občany našeho města obrátit s prosbou o pomoc, kterou budeme zřejmě potřebovat při realizaci tohoto záměru (např. při rozebírání a opravách chodníků alespoň před jejich domy). V případě, že se toto nepodaří, bylo by možné zajistit s jistými finančními problémy dodavatelsky např. v roce 1994 jen ulici Jungmannovu nebo část Zahradní čtvrti.

Po vzájemné dohodě VčP, a. s. Hradec Králové bude provádět investorskou činnost, přípravu stavby ke stavebnímu povolení, zajistí projekci, budou financovat komplexně přípojky, ale pouze ty, kde bude zajištěn okamžitý odběr plynu, zajistí a provedou montáž a dodávku plynovodního potrubí, zajistí předepsané zkoušky a následně garantují dodávku plynu do této sítě.

Plynofikace ulic Jungmannova a U kopečku je navržena a bude provedena z důvodu rekonstrukce vozovky a plánované plynofikace větších zdrojů znečištění — tj. kotelna internátu, kotelny ZŠ Klicperova, plynofikace odborných učeben ZŠ Klicperova v budově bývalé školní jídelny a družiny, kde dnes je vytápění provizorně řešeno akumulačními kamny.

Pár slov k zamýšlené realizaci. Předložený návrh byl řešen tak, aby občané měli dost času provést plynofikaci svých domácností před topnou sezónou 93/94. V přehledu vám uvádíme termíny, ve kterých by měly být předány projekty včetně přípojek, a termíny předpokládaného provedení prací na veřejné části:

1. Pražské předměstí - Merendní	15. 7. 94	30. 9. 94
2. Zahradní čtvrť	30. 6. 94	31. 8. 94
3. ulice U kopečku	15. 4. 94	31. 5. 94
4. ul. Jungmannova	31. 3. 94	30. 6. 94
5. ulice Mánesova	31. 5. 94	15. 10. 94
ulice Alšova	31. 5. 94	15. 10. 94

Z uvedeného je zřejmé, že budou-li plněny předpokládané termíny, mohou občané těchto lokalit topit již v letošní zimě. Souběžně se připravují další lokality, keré by se daly řešit ještě v letošním roce, pokud se podaří zajistit další finanční prostředky.

Žádáme tímto občany uvedených lokalit, aby zvážili, zda budou, anebo nebudou připojovat své domácnosti na plyn. Nikoho nemůžeme a ani nebudeme nutit. Pokud bude zřizovat přípojku s ostatními, ušetří si nejen spoustu času, ale část svých finančních prostředků, které může vložit třeba do nového zdroje vytápění. Pokud ji nebude realizovat z jakýchkoliv důvodů, v okamžiku, kdy se rozhodne pro realizaci, bude si zařizovat vše potřebné sám — od projektové dokumentace, přes vyjádření správců sítí, vydání stavebního povolení, povolení překopu (správní poplatek je ve výši 1.000,— Kč), až po dodavatele prací.

Žádáme občany, kteří nemají podanou žádost na plynovodní přípojku v uvedených lokalitách, aby tak učinili na Městském úřadě Nový Bydžov v co nejkratším čase.

Antonín Vojta,
investiční technik

Oběžník zasílaný občanům města

MĚSTSKÝ ÚŘAD NOVÝ BYDŽOV

si Vám dovoluje oznámit, že ve Vaší ulici bude proveden plynovodní řád. Realizaci předpokládáme v období ..... Pokud máte zájem o zřízení plynovodní přípojky, podejte laskavě písemnou žádost nejpozději do ..... 1994 na MÚ Nový Bydžov. Pro realizaci Vaší přípojky budete muset podat žádost o vydání stavebního povolení a přiložit projektovou dokumentaci.

Současně si dovolujeme Vám předložit následující informace, týkající se plynofikace Vašeho objektu.

1. *Žádost o provedení plynovodní přípojky — informace na VČP, služebna Nový Bydžov, Dukelská ulice, p. Liška, tel. 224 49.*
2. *Zajistit si předběžný souhlas k dodávce plynu u VČP — služebna Nový Bydžov — p. Liška.*
3. *Na základě předběžného souhlasu k dodávce plynu nechat si vypracovat projektovou dokumentaci.*
4. *K žádosti o vydání stavebního povolení předloží žadatel:*
   - *— 2krát projektovou dokumentaci;*
   - *— snímek z pozemkové mapy;*
   - *— doložit kopii živnostenského oprávnění projektanta (pokud není v evidenci OVŽP MěÚ Nový Bydžov);*
   - *— výpis z katastru nemovitostí ne starší 3 měsíců;*
   - *— písemný souhlas k zavedení plynu od vlastníka(ů) objektu, není-li vlastníkem sám;*
   - *— předběžný souhlas k dodávce plynu vydaný VČP — služebna Nový Bydžov, případně závod Hradec Králové;*
   - *— vyjádření VČP Hradec Králové k projektu — odsouhlasenou projektovou dokumentaci;*
   - *— vyjádření správců podzemních zařízení — VaK NB, VČE HK, SPT Telecom HK, SPT Telecom PT - HK, TS NB — komunikace a veřejné osvětlení;*
   - *— povolení překopu místní komunikace, vydává MÚ Nový Bydžov (správní poplatek je ve výši 1.000,— Kč) — tento poplatek odpadá při realizaci s hlavním řadem;*
   - *— doložit doklad o oprávnění a způsobilosti dodavatele.*

Žadatel v záležitosti provedení plynovodní přípojky bude jednat na služebně v Novém Bydžově s panem Liškou — tel. 224 59.

Městský úřad Nový Bydžov projednal možnost zajištění prací souvisejících s plynofikací domácností u novobydžovských firem — NBS a. s. a Stavoterm.

NBS a. s. Nový Bydžov, Turkova 1346 — p. Řezníček, p. Klouček.

Zajistí po dohodě včetně projektu a obstarání stavebního povolení dodávky a montáže zařízení, revize apod. za výhodných podmínek. Při dodávce zařízení s prací (kotle, sporáky, plynová topidla apod. jen s DPH ve výši 5 %, záruka min. 18 měsíců). Zajištěn záruční servis.

Informace, objednávky, zajištění projektanta dle Vašich časových možností i v mimopracovní době. Možno objednat i telefonicky na číslech: 0448/23 150
0448/23 156 p. Řezníček, Klouček
0448/22 730 zakázková kancelář
fax 0448/23 771

Stavoterm Nový Bydžov, Žižkova ulice, p. Miška st. a ml., p. Veselý.

Zajistí po dohodě dodávky a montáže zařízení, revize apod. za výhodných cenových podmínek, smluvní ceny (dodávky kotlů, sporáků a ostatních zařízení od různých výrobců a v různých cenových relacích dle přání a požadavku zákazníka). Záruční doba dohodou, zajištěn záruční i pozáruční servis zařízení.

V omezené míře mohou zajistit projektovou dokumentaci.
Informace na tel. č. 0448/23 239
0448/22 481 p. Miška, p. Veselý
fax 0448/23 239
Na těchto telefonních číslech lze i objednat požadované práce.

Tyto práce nabízejí i firmy z Hradce Králové, u nichž si můžete též zajistit projektovou dokumentaci i dodávky prací.

Ing. Jiří Pešek, Libčany 171, tel. č. 049/981 108 - domů, adresa do zaměstnání - Jižní 870, Hradec Králové - Stavoprojekt tel. č. 049/40 811 - do zaměstnání.

Ing. Zdeňka Hrbková, Štefanova 164, Hradec Králové 9.

Policie hlásí

Z trestného činu krádeže vloupáním byl usvědčen K. J. ze Stihnova, který se začátkem letošního roku vloupal do prodejny Konzum ve Skřivanech. Zde odcizil různé zboží v hodnotě 20.000,— Kč. I tento jeho čin mu bude přičten k ostatním z minulosti, pro které je stíhán vyšetřovatelem.

Začátkem března oznámil na OOP v Novém Bydžově zástupce poškozené organizace „Silka" krádež faxu zn. Panasonic v hodnotě 20.000,— Kč. Jako pachatel byl zjištěn M. J., který byl v době činu bez pracovního poměru. Prodejem odcizené věci si chtěl vylepšit svoji finanční situaci.

Pachatel R. J. v polovině března vnikl do rodinného domku v Záběhově, kde odcizil barevný televizor, šperky ze žlutého kovu, hodinky, výherní vkladní knížky a cestovní pas, vše se škodou cca 15.000,— Kč. Proti „bytaři" je vedeno vyšetřování.

Krádež plemenného kanečka byla oznámena na OOP. Pachatel ho odcizil z objektu vepřína ve Vinarech, kam vnikl po rozpletení plotu. Zde kanečka usmrtil a na místě vykrvil. Zemědělskému družstvu byla způsobena škoda ve výši cca 10.000,— Kč.

Vloupání do „Salavova řeznictví" a prodejny „GABI" neznámým pachatelem bylo oznámeno na OOP v Novém Bydžově. Pachatel odcizil různé potraviny, alkohol a cigarety. Šetřením policistů byl z těchto skutků usvědčen dříve několikrát soudně trestaný K. K. Proti pachateli je vyšetřovatelem vedeno stíhání pro obdobnou trestnou činnost, které se dopustil v minulosti na různých místech Novobydžovska.

Vloupání do zaparkovaného osobního auta na dvorku v Novém Bydžově a krádež 19 kusů audiokazet oznámil občan na OOP. Jako pachatel byl zjištěn rómský občan O. A., který se v minulosti dopustil dalších několika krádeží ze zaparkovaných motorových vozidel. Větší část odcizených věcí byla u pachatele zajištěna. Pachatelem je osoba bez pracovního poměru a o poctivou práci neprojevuje zájem.

Šetřením policejních orgánů bylo zjištěno, že pachatel H. P. ve večerních hodinách ve vinárně Čarda v Novém Bydžově prodal J. T. malý motocykl zn. Bebetta, který si v tento den vypůjčil od poškozeného V. F. Proti pachateli je vedeno vyšetřování pro trestný čin zpronevěry.

Zastřelením z pistole po předchozích hádkách vyhrožoval pachatel ze Sloupna své družce, a to takovým způsobem, že u ní vzbudil důvodnou obavu, že toto uskuteční. Jelikož poškozená nedala souhlas k trestnímu stíhání, byla věc odložena ve smyslu trestního řádu.

O. M.

Znovu k privatizaci zdravotnictví

Dopis ministra Skalického

Ministerstvo pro Správu národního majetku a jeho privatizaci ČR
Ing. Jiří Skalický

V Praze dne 11. 2. 1994
č. j. SM 328/94

Vážený pan
Karel Šprinc
starosta města
504 01 Nový Bydžov

VÁŽENÝ PANE STAROSTO,

na základě Vašeho dopisu č. j. S/94 ze dne 26. 1. 1994 bereme na vědomí změnu stanoviska města Nový Bydžov ve věci privatizace nemocnice s poliklinikou Nový Bydžov, jímž vyjadřujete souhlas se základním privatizačním projektem, který navrhuje bezúplatný převod NsP na město.

Všechny předložené privatizační projekty na daný subjekt budou řádně posouzeny a projednány, aniž by jakákoli forma privatizace byla upřednostňována. I nám se prostřednictvím privatizace jedná o zachování chodu zdravotnického zařízení ku prospěchu všech občanů.

S pozdravem

Ing. Jiří Skalický

DOPIS prof. MUDr. ZDEŇKA MACKA S PŘÍLOHAMI

Prof. MUDr. Zdeněk Macek, CSc.

V Praze dne 10. 3. 1994

VÁŽENÝ PANE STAROSTO,

jsem rodákem z Nového Bydžova (1913) a dík jednomu svému pacientovi dostávám i Novobydžovský zpravodaj.

V čísle 6 z 22. 12. 1993 mě neobyčejně zaujala diskuse o dalším osudu nemocnice. Pracoval jsem v ní krátce před více než 55 lety jako medik. Byla tehdy ještě monoprimariátová. Otec velmi usiloval v té době o výstavbu nového pavilónu, realizovala se a dnes je v tomto pavilónu — myslím — interní oddělení. Zaujala mě však tato diskuse zvláště proto, že se stejnými problémy zabýváme již více než rok z pozice členů Českého Helsinského výboru. Jsem zcela jist, že vaše konečné rozhodnutí žádat o převod majetku sloužícího provozu zdravotnictví do vlastnictví obce je jediné správné řešení problému.

Nemám nejmenší důvod pochybovat o dobrém úmyslu lékařů, kteří utvořili s. r. o. a hodlali nemocnici zprivatizovat. Jsou jistě dobrými odborníky — jak vyplývá z publikovaných dopisů občanů i ze zkušenosti mých bydžovských známých — jsou jistě i slušnými lidmi. Avšak každá mimolékařská činnost, zájem, starost (speciálně podnikatelská, ekonomická) zákonitě narušují vlastní medicínské zaměření a mohou i ohrozit principy lékařské etiky — jak nás o tom poučují zahraniční skutečnosti ve zkomercializovaných zdravotnických službách a podnikání. — Mimo to kdo zaručí, že za 20 — 30 let další generace dnešních privatizátorů zdravotnických zařízení budou rovněž kvalitní — odborně i charakterově?

Přikládám kopii memoranda ČHv předaného v listopadu 1993 ministru Rubášovi, korespondence s ním, jakož i svého článku „Quo vadis . . .". Vše bylo publikováno v 3. čísle Zdravotnických novin t. r.

Snad vás bude zajímat analogie vašich i našich názorů i obav.

S pozdravem

Prof. MUDr. Zdeněk Macek, CSc.
Vajdova 10
102 00 Praha 10 - Hostivař

MEMORANDUM

ČESKÝ HELSINSKÝ VÝBOR
Member of International Helsinki Federation

Český Helsinský výbor se obrací znovu — již potřetí v uplynulých měsících — na ministra zdravotnictví České republiky, aby vyjádřil svůj nesouhlas s dosavadním živelným průběhem transformace zdravotnictví a vážné obavy z jeho nepříznivých důsledků pro zdraví občanů.

Trvají naše pochybnosti z hlediska ústavněprávního i z hlediska respektování lékařské etiky, humanity a dalších obecně uznávaných principů zdravotnictví, patřících k evropské kultuře. Znovu upozorňujeme, že civilizovaný stát je vázán především svou ústavou. Součástí české ústavy je Listina základních práv a svobod, která v článku 31 stanoví: „Každý má právo na ochranu zdraví. Občané mají na základě veřejného pojištění právo na bezplatnou zdravotní péči a na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon." Zákon může stanovit pouze podmínky zajištění tohoto ústavního práva, nikoliv je popřít, tím méně by je mohly popřít normy nižší právní síly. Přesto k tomu dochází. Je povinností moci výkonné, aby se ústavou řídila a realizovala ji. Ministři ostatně při skládání svého slibu, který je podmínkou toho, aby se mohli svého úřadu ujmout, se zavazují zachovávat ústavu a zákony a uvádět je v život. V tom spočívá právní odpovědnost ústavního činitele.

Odpovědnost občanů je při ochraně zdraví právě tak nezastupitelná, jako je nezastupitelná v moderní společnosti funkce, odpovědnost a úkoly státu. Boj proti epidemiím a v nejnovější době na příklad proti AIDS jsou nemyslitelné bez úlohy státu, právě tak jako dozor nad hygienou, nezávadností potravin, nezávadností a dostupností všech potřebných léků atd. Žádná ideologie nemůže mít přednost před naléhavými potřebami ochrany zdraví lidí, které jsou založeny na principech lidské solidarity, nikoli na tržních vztazích. Upozorňují na to orgány OSN, ministři zdravotnictví ES i hlava katolické církve. V otázce problémů soběstačnosti krve na principech solidarity a dobrovolného dárcovství na to upozorňovali ministři zdravotnictví v květnu 1992. Nastoupený trend transformace zdravotnictví ústí v absurdní prodej zdravotnických zařízení i obálkovou metodou, kde odpovědnost státu a etika jeho představitelů se již zcela vytratila. Toto kritizují dnes i ti, kteří tento trend iniciovali.

Helsinský výbor vidí riziko ohrožení zásady společenské ochrany zdraví pro všechny stejné, rovné („ekvitní"). Tato musí být zajišťována na úrovni současné lékařské vědy a její intenzita určována stupněm zdravotního ohrožení konkrétního nemocného, nikoli jeho společenským či majetkovým postavením. Jedině tak chápeme konkretizaci práva na ochranu zdraví, které je nedílnou součástí lidských a občanských práv.

Musíme odmítnout záměr vyslovený ústy ministra zdravotnictví (cit. Zdravotnické noviny z 20. 10. 1993), že do budoucna má být opuštěn princip solidarity při zajišťování valné části zdravotnických služeb. Právě v principu solidarity tkví podstata tradiční i současné etiky péče o nemocné.

Proces privatizace lékařské, eventuálně jiné zdravotnické činnosti lze chápat jako pokus o větší osobní zainteresování poskytovatelů zdravotní péče o nemocného, jako snahu o zvýšení její odborné i humanitní úrovně. Proces privatizace zdravotnických zařízení naproti tomu neskýtá žádnou naději na zvýšení kvality jejich činnosti a je spojen s mnoha nepředvídatelnými riziky a negativními dopady. Plošná privatizace zdravotnických zařízení je zákonitě provázena komercializací zdravotnictví, která hrubě narušuje jeho medicínský i etický základ. Lékaři, eventuálně i ostatní zdravotníci v postavení pod-

nikatelů, byznysmenů budou ekonomickými tlaky velmi často nuceni preferovat zisková hlediska před hledisky zdravotnickými. Ohlašované záruky privatizovaných zdravotnických zařízení o zachování rozsahu i kvality služeb jsou naprosto iluzorní. Dodržování takového závazku je velmi obtížně kontrolovatelné a jeho nedodržení právně nepostižitelné. Proces privatizace zdravotnických zařízení probíhá ve stavu právního chaosu, nemá odpovídající legislativní základ a je v samé své podstatě procesem neústavním — jak jsme již dříve upozorňovali.

Podnikatelské a technicko-provozní starosti lékařů do značné míry vytěsní z jejich mysli medicínskou problematiku a naruší tak sám základ jejich profesionální kvalifikace. Přístup k nemocným dostane pak rutinérský a tržní charakter.

Nechápeme, proč jako hlavní forma odstátnění zdravotnických zařízení není realizován jejich bezúplatný převod na orgány příslušné územní samosprávy. Snaha ztížit přístup na lékařské fakulty větší účastí studenta je velmi eufemistickým označením hospodářského numerus clausus, který by nastoupil namísto výběru podle schopností uchazeče o toto studium, což je jedině v souladu s ústavou.

Cílem transformace zdravotnictví musí být snaha utvořit takovou organizační soustavu, která je v souladu se soudobou vědeckou úrovní medicínských disciplín, je odborně vysoce efektivní a maximálně úsporná z hlediska veřejných financí. Přestavba zdravotnické soustavy, která určí její charakter na řadu příštích desetiletí, musí být proto koncipována nesmírně odpovědně a dílčí hluboké zásahy — spec. privatizace zdravotnických zařízení — nemohou být improvizovány bez respektu k širokým souvislostem sociálním, psychologickým i ekonomickým — současným i budoucím. Nemohou být tedy realizovány dříve, než budou formulovány základní principy zdravotní politiky státu. Tyto principy vyjádřené v ústředním zákonu o zdraví musí být v souladu s ústavou, v souladu se soudobou lékařskou vědou a přijaty širokým občanským konsensem. Příprava takto náročného zákonného opatření ovšem vyžaduje alespoň několikaměsíční intenzivní práci týmu odborníků - zdravotníků, sociologů, právníků, ekonomů, politiků, finančníků - který by pak vládě předložil ucelenou koncepci krátkodobých i perspektivních kroků k vytvoření opravdu moderní zdravotnické soustavy. Překotnou transformaci, uskutečňovanou v současné podobě, považujeme za nezodpovědný diletantismus v tak neobyčejně citlivé oblasti naší společnosti.

Prof. MUDr. Zdeněk Macek, CSc.,
člen zdravotně sociální komise
Českého Helsinského výboru

Prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc.,
místopředseda
Českého Helsinského výboru

DOPIS ministra Rubáše prof. V. Pavlíčkovi

VÁŽENÝ PANE PROFESORE,

pokračuji v podivném dialogu, který mně připadá jako rozhovor mezi hluchoněmými. Váš výbor neustále opakuje tytéž myšlenky, které svědčí o tom, že za optimální považoval ten systém zdravotní péče, který se v naší společnosti zakořenil v desetiletích socialismu. Stát vlastnil všechna zdravotnická zařízení, zdravotní péče byla pro občana bezplatná, našemu zdravotnictví byla cizí „komercionalizace, která hrubě narušuje jeho medicínský i etický základ".

Já naopak tento názor nesdílím, roli státu sice respektuji, ale nepovažuji ji za absolutní záruku bezpečnosti a kvality systému. Domnívám se, že stát by si měl podržet především normotvornou a kontrolní funkci a vlastit jen taková zařízení, která potřebuje k výkonu své funkce garanta zdravotní péče. Proces vzniku privátních praxí považuji za rychlý, ale pro pacienta příjemný, protože převážně zvyšuje dostupnost a kvalitu péče. Průvodné negativní jevy tohoto procesu vnímám a připravuji kroky k jejich omezení.

Velmi bych přivítal, kdyby Váš Výbor, namísto této absurdní korespondence, upozornil na konkrétní, skutečně z medicínského a etického hlediska negativní jevy transformace. To by mi dávalo prostor k jejich postupnému odstraňování.

Neustálé vyslovování obav z připravovaných nebo probíhajících změn však skutečně nepřináší nic pozitivního.

Luděk Rubáš

DOPIS ČESKÉHO HELSINSKÉHO VÝBORU ministru Rubášovi

VÁŽENÝ PANE MINISTŘE!

Obdrželi jsme Vaši odpověď na memorandum, které jsme Vám odevzdali 23. listopadu 1993. Její podrážděný tón, příměr o dialogu mezi hluchoněmými, nesvědčí právě o velké vstřícnosti vůči naší nevládní organizaci. Na Vaše upozornění, že Český Helsinský výbor „neustále opakuje tytéž myšlenky", odpovídáme: je to proto, že ani Váš předchůdce, ani Vy, pane ministře, jsme nezaujali jednoznačné stanovisko k otázkám, které jsme Vám předkládali a které jsou součástí Listiny základních práv a svobod, tedy i součástí Ústavy České republiky. Tyto otázky jsou právě jedním z ústředních motivů a zájmů naší organizace v oblasti společenské ochrany zdraví.

Zájmem Českého Helsinského výboru je proto vědět, zda souhlasíte se zásadami, že:

a) právo na společenskou ochranu zdraví je integrální součástí lidských a občanských práv a znamená ekvitní zdravotní péči pro všechny občany, garantovanou státem, a že tato odpovědnost je nezastupitelná;

b) princip mezilidské solidarity tvoří samu podstatu tradiční i současné etiky péče o nemocné a musí být vedoucí zásadou při zajišťování všech zdravotnických služeb;

c) transformace našeho zdravotnictví nesmí tyto základní ideové opory narušit.

Dále nás zajímá Váš postoj k článku 11 Listiny, odst. 1: „Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech účastníků má stejný zákonný obsah a ochranu." Je otázkou, nedochází-li v současné době k nekontrolovatelnému vyvlastňování zdravotnického majetku občanů ve prospěch některých jedinců.

V článku 33, odst. 2 se říká: „Občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopnosti občana a možností společnosti též na vysokých školách." Naše otázka se týká bezplatného zabezpečení studia středně zdravotnických pracovníků a „větší finanční účasti" studentů lékařských fakult. Předpokládáme, že tato finanční účast nesmí znamenat hospodářský numerus clausus, nahrazující výběr uchazečů podle schopností k tomuto studiu.

K těmto otázkám jste, pane ministře, nezaujal stanovisko. Naproti tomu polemizujete s myšlenkami, které jsme nevyslovili. Domníváte se, že obsah našeho memoranda „svědčí o tom, že za optimální považujeme ten systém zdravotnické péče, kdy stát vlastnil všechna zdravotnická zařízení . . ." My naopak jsme vyjádřili zásadní souhlas s odstátněním, demonopolizací zdravotnictví, především tím, že za optimální formu odstátnění považujeme bezúplatný převod zdravotnických zařízení na orgány územní samosprávy se současným přenesením odpovědnosti a ingerence na tyto orgány.

Těžko můžete žádat od Českého Helsinského výboru, aby Vás již dnes upozorňoval na konkrétní negativní jevy transformace, jestliže privatizace zdravotnických zařízení, v níž vidíme hlavní nebezpečí komercionalizace zdravotnictví, proběhla dosud jen v nevýznamném rozsahu. Obáváme se však, že v dohledné době Vám budeme schopni vyhovět, bude-li privatizace provedena i na úrovni větších a velkých poliklinik, resp. i nemocnic.

Souhlasíme s Vaším názorem, že „stát by si měl podržet především normotvornou a kontrolní funkci a vlastnit jen taková zařízení, která potřebuje k výkonu své funkce garanta zdravotní péče". Pak je ovšem těžko

Pokračování na s. 8

Dokončení ze s. 7

pochopitelné, že ani Váš předchůdce, ani Vy, pane ministře, jste před zahájením tak rozhodující akce, jakou je privatizace zdravotnických zařízení, neiniciovali vydání zákonné normy, která by umožnila pevný legislativní základ pro tento proces, určila jeho limity, vytyčila příslušné kontrolní mechanismy a současně precizovala funkci státu jakožto garanta zdravotní péče. Teprve od jejího konkrétního vymezení lze přece odvodit rozsah státního, resp. veřejného jmění zdravotnických zařízení, který je k odpovědnému plnění této funkce nezbytně nutný a který nemůže být v žádném případě privatizován. Živelný, ve své podstatě neústavní proces privatizace zdravotnických zařízení, který je pod Vaší patronací realizován, nasvědčuje tomu, že preferujete ideologická hlediska a v rámci představy o samospasitelnosti tržních principů se snažíte držet krok s privatizací v rezortech ekonomických ministrů bez respektu ke specifickému poslání a náplni zdravotnictví v životě naší společnosti. Máme vážné obavy, že dosavadní způsob prosazování tržní ekonomiky do soukolí zdravotnictví nedává podklady k vytvoření moderní léčebně preventivní soustavy. Tyto obavy vyjadřuje rovněž prohlášení představenstva České lékařské komory pro sdělovací prostředky a veřejnost, k ústavním a vládním činitelům z 26. dubna 1993: „Veškerá dosavadní prohlášení o zlepšení zdravotnictví v našem státě se míjí účinkem a hrozí snížení kvality poskytované zdravotní péče."

Tyto zásadní myšlenkové rozpory našeho memoranda a Vaší odpovědi, skutečnost, že používáte tak silných slov jako „podivný dialog", „rozhovor mezi hluchoněmými", „absurdní korespondence" místo věcných argumentů nasvědčuje tomu, že nejste nakloněn meritorní diskusi.

My však využíváme svého práva, daného ústavou, neboť nejsme hluší k problémům občanů včetně zdravotníků, nechceme být němí v případech, kdy racionální řešení se nahrazuje ideologií.

Za sociální sekci ČHV v. r.:
Prof. MUDr. Zdeněk Macek, CSc.
PhDr. Erika Kadlecová, CSc.
MUDr. Vladimír Matějíček
Doc. MUDr. Pavel Kalvach, CSc.
PhDr. Libuše Šilhánová, CSc.,
místopředsedkyně ČHV

DOPIS J. Petery

S velkým zájmem jsem si v Novobydžovském zpravodaji přečetl články týkající se privatizace nemocnice v Novém Bydžově, a tak mi dovolte, abych i já — byť „cizinec" — k tomu připojil svůj názor.

Když už k nám tahle móda došla, že si člověk musí své vlastní zdraví kupovat, tak zdravotnictví by se privatizovat mělo, ale teprve až tehdy, až sociální situace veškerého obyvatelstva (tedy nejen šlechty, církve a ostatních zbohatlíků) vzroste na takovou úroveň, že si každý bude moci dopřát nejen klasickou lékařskou péči zdarma, ale i péči nadstandartní placenou. Než se tak stane, budu se muset obávat, stejně jako ostatní, že mne lékař během operace vzbudí a zeptá se mě, jestli si přeji připlatit, nebo jestli si přeji umřít, protože operace se již pohybuje v nadstandartní rovině.

S novobydžovskou nemocnicí jsem bytostně spojen jak málokdo. Jednak jsem se v Novém Bydžově narodil a jednak jsem v bydžovské nemocnici strávil většinu svého života, a to jako pacient i jako zaměstnanec. Proto se snažím pochopit obě strany: nemocnici i město Nový Bydžov.

S přátelským pozdravem

Josef Petera
Hřebečská 2676/423
272 01 Kladno

V NOVÉ SOUKROMÉ LÉKÁRNĚ

Dne 24. 2. 1994 jsme navštívili soukromou lékárnu „U bílého hada" v Novém Bydžově. Výhodou této nově vzniklé lékárny je již její umístění naproti nemocnici.

Nejen, že jsme si mohli prohlédnout moderně vybavené laboratoře, kde se sterilně připravuje široké spektrum léčiv, ale přesvědčili jsme se také o velké přesnosti jejich přípravy, která je přísně indikována v Lékopisech. Kromě volného prodeje a prodeje na recepty se uvažuje o zavedení noční pohotovostní služby. Sklady objektu obsahují kromě běžných léků a zdravotnického materiálu také řadu nových reklamních preparátů.

Vzhledem k probíhající chřipkové epidemii jsme se zaměřili na její prevenci. Nalezli jsme bohatý výběr vitamínů, minerálů, léků a bylinných čajů. Ale své místo si mezi obvyklými prostředky získala i dosud méně známá homeopatika (např. STODAL, PARAGRIPPE, BLISTEX, ... apod.), která se mohou kombinovat s vitamíny. Používají se především v prevenci onemocnění a v jeho počátečních fázích. Některá z nich jsou ve volném prodeji a myslíme si, že brzy budou patřit mezi známé léky. Na naše trhy je přivedla především francouzská firma Boiron.

Homeopatie je vlastně léčba „stejné — stejným." To znamená, že se do organismu dopraví látka, jejíž účinek je ne proti, ale pro vznik onemocnění. Tato látka je však ve velmi malém množství a je velmi rozředěna. Organismus si nakonec sám vytvoří protilátky a onemocnění při novém útoku bacilů již nevznikne.

Nosičem účinné látky jsou však cukry, proto zřejmě tyto preparáty nejsou vhodné pro diabetiky. Výhodou je však na druhé straně nepřítomnost vedlejších účinků. Možná nyní pochybujete o efektní léčbě homeopatiky, vždyť i odborníci vedou spory na toto téma. Slyšeli jsme nejčastější argumenty obou stran, ale v každém případě „Pravdu má ten, kdo vyléčí . . .".

Žákyně SZŠ Nový Bydžov

SRPŠ při ZŠ a ředitelství ZŠ Nový Bydžov, Karlova ul. Vás srdečně zvou na

VELKÝ KONCERT

KANTOŘI 94

V PÁTEK DNE 20. KVĚTNA 1994

Vstupné:
dospělí 25,— Kč, děti zdarma.

Areál školní jídelny při ZŠ Nový Bydžov, Karlova ulice. Začátek v 19.00 hodin.

Z Ovidiových myšlenek o lásce

LÁSKA je těkavá vždy, přijde a hned je ta tam.
LÁSKA má svůj tábor, v něm každý milovník slouží.
LÁSKA, víno a noc, to nemůže k mírnosti radit.
LÁSKU vždy pomohou získat cudnost a půvabný zjev.

Prvá zkouška na výbornou

V sobotu 30. dubna 1994 se v hradecké sokolovně konalo radostné odpoledne. Z celé Orlické župy se totiž sjely vybrané jednoty, aby na sále hradecké sokolovny předvedly ukázky sletových cvičení, která za dva měsíce předvedou na velkém sokolském stadiónu v Praze na Strahově. Mezi vybranými byla i naše jednota, která se zařadila do tří ukázek předsletové přípravy. Ale pojďte s námi na dvě hodiny do sálu hradecké sokolovny a prožijte s námi to krásné odpoledne, provoněné radostným předsletovým nadšením.

Již začátek byl slavnostní a odpovídal celkové náladě odpoledne. Do přeplněného sálu (na mnohé návštěvníky se sedadla nedostala) připochodovala čestná jednotka se župním praporem, který věnoval přednosta Okresního úřadu v Hradci Králové. Na tento nový prapor pak zástupci Svazu protifašistických bojovníků připnuli stuhu, která má symbolizovat společné utrpení obou složek jak za okupace, tak za totality. Po tomto slavnostním ceremoniálu následoval stručný, avšak věcný a procítěný projev župního starosty br. ing. arch. Čeřovského. A pak už následovalo jedno vystoupení za druhým. V úvodu byla předvedena skladba zvaná „Věrná garda". V té si zacvičili členové Sokola (a to muži i ženy společně), kteří pamatují bývalé dřívější slety a jejich slávu. Mohutným potleskem byla také tato skladba po zásluze odměněna. Pak přišly na řadu další a další ukázky z připravovaných skladeb a při některých nám bylo smutno, že se v celé župě našli obětaví cvičitelé i cvičenci, s výjimkou našeho města. My u nás snad máme na všechno svůj názor nebo stanovisko a po úspěchu těch ostatních pak hledáme viníka, abychom si své svědomí uklidnili. A v případě těchto cvičení budou někteří závidět těm, kteří se tak pečlivě připravili a sklidili zasloužený úspěch. Vždyť taková skladba rodičů s dětmi, cvičení starších žákyň s kroužky nebo žákyň s košíčky a míčky je milé podívání a zažití krásné chvilky. Ovšem cvičení žen na hudbu Antonína Dvořáka nazvanou „Karneval" a další jejich cvičení se švihadlem a párem kuželů, to bude zážitek na dlouhou dobu a budou opravdu litovat ty ženy, které se tak dlouho rozmýšlely, až jim Karneval i kužele ujely. Naše jednota se ještě zařadila do ukázky žáků a spolu se skřivanskými žáky a ZŠ Karlova ulice představovali početnou složku na cvičební ploše. Navíc garantem pro celou župu za toto cvičení je bratr Miroslav Vantura z bratrské jednoty Skřivany.

V závěru odpoledne vystoupila skupina mužů ze sdružení „Sportu pro všechny" společně se sokoly a ta předvedla ukázněné a obtížné cvičení. Škoda opět zase jen litovat, že bez bydžovské účasti.

Zpráva o krásném odpoledni v hradecké sokolovně by nebyla úplná, kdybychom se nezmínili o dvou složkách, které umocnily nádherný dojem. Všechny sletové skladby jsou doprovázeny krásnou hudbou předních našich skladatelů a nezapomenutelný bude také dojem z barevného vyladění cvičebních úborů pro jednotlivá cvičení. Odjížděli jsme s dobrým pocitem, že bydžovští a skřivanští žáci a muži i ženy z bydžovské jednoty přispěli ke zdárnému odpoledni a že se již všichni těší na předsletové setkání, a sice na župní slet v Kostelci nad Orlicí.

TJ Sokol Nový Bydžov

Mimo sletová cvičení se pochlubily některé jednoty výsledky své práce v tělocvičně. A s radostí konstatujeme, že bydžovská jednota se má čím pochlubit a na každém župním srazu je naše vystoupení vysoce hodnoceno. Je to družstvo žáků, které vede bratr Miroslav Pavelka. Na sobotní akademii předvedlo cvičení na trampolině a švédské bedně. Obecenstvo s povděkem a obdivem tleskalo malým sokolíkům, kteří přes svůj mladý věk předváděli odvážné přemety a salta.

POZVÁNKA DO MĚSTSKÉ KNIHOVNY

Městská knihovna nabízí svým čtenářům a ostatním zájemcům tato periodika:

Denní tisk: Hospodářské noviny
Hradecké noviny
Lidové noviny
Práce
Svobodné slovo

Časopisy pro dospělé: Aktuel, Burda, Čtenář, Domov, Gastronomická revue, Hradecký večerník, Chatař a chalupář, Květy, Letectví a kosmonautika, Linia, Literární noviny, Malá Diana, Mladý svět, Naše rodina, Nové knihy, Novobydžovský zpravodaj, Playboy, Poradce podnikatele, Praktická žena, Reflex, Signál, Stadión, 100 + 1, Strick, Svět motorů, Tina, Vlasta, Zahrádkář, Zápisník spotřebitele, Zdraví, Žena a móda.

Časopisy pro děti a mládež: ABC, Bravo, Dívka, Filips, Mateřídouška, Ohníček, Score, VTM.

Časopisy Burda, Malá Diana, Strick půjčujeme domů za poplatek 2,— Kč na jeden týden. Časopis Playboy půjčujeme **pouze** domů za poplatek 5,— Kč na 1 týden.

Pokračování na s. 10

Dokončení ze s. 9

Znovu připomínáme, že městská knihovna od ledna letošního roku zahájila opět svou činnost a sídlí nyní v Balounkově vile (bývalá mateřská škola) v prvním poschodí.

Půjčovní doba:

Dospělí:

Úterý:	12.30—17.30 hodin
Čtvrtek:	9—11, 12.30—17.30 hodin

Mládež:

Pondělí:	12.30—17.00 hodin
Středa:	12.30—17.00 hodin

Čítárna: denně (Po—Pá) 9—11 hodin a v půjčovní době oddělení pro dospělé čtenáře.

Přijďte si vybrat!

Na vaši návštěvu se těší pracovnice městské knihovny.

(D. S.)

JUBILEUM KLUBU FILATELISTŮ

V letošním roce probíhá celkem nepovšimnuto hezké jubileum jednoho zájmového sdružení. Je to letos 55 let, kdy byl založen Spolek českých filatelistů v Novém Bydžově jako součást Svazu filatelistů. Přesto, že veškerá spolková činnost prodělala u nás během padesáti let řadu změn, které měly většinou na spolkový život negativní vliv, klub filatelistů toto období přestál a ve své činnosti vytrval. Byl to tehdy slavnostní okamžik nedělního dopoledne, kdy se v tehdejší restauraci „U Brumlichů" sešlo 11 vážných zájemců s úmyslem založit řádnou organizaci zájemců o toto krásné hobby. Práce se začala velmi slibně rozvíjet, spolek měl i na 50 členů, velmi činný mládežnický odbor, byly pořádány výstavy doma i mimo Bydžov, často se zápasilo s nedostatkem spolkových místností i funkcionářů, ale všechno se podařilo udržet. Klub žije dále, provozuje svou činnost a jistě uvítá zájemce z řad spoluobčanů. Máme mezi sebou i členy ze širokého okolí a věříme, že se i v našem městě najdou noví zájemci o tohoto koníčka.

Klub se schází každou neděli od 10 do 12 hodin ve vinárně restaurace u Stehlíků. Přijďte, rádi vás uvítáme mezi sebou a také zde najdete odbornou poradu v případech, že jste se stali třeba majiteli sbírky známek a nevíte si s ní rady.

Přijďte tedy všichni zájemci — od klukovských let až po ty nejzralejší — najdete mezi námi chvilky odpočinku nad sbírkami známek i povídání o nich.

Srdečně vás ve svém jubilejním roce zve

Klub českých filatelistů,
Nový Bydžov

ZA DR. VOJTĚCHEM

V březnu byly sbírky muzea obohaceny o cenný soubor litografií Stanislava Hudečka a několik vzácných rukopisů — o dopis spisovatele Aloise Jiráska Divadelní jednotě Jirásek z 24. září 1925 (s obálkou), o tři originální dopisy PhDr. Václava Vojtěcha a o unikátní obálku jeho dalšího dopisu. Litografie a rukopisy muzeu darovali manželé Jelínkovi, majitelé tiskárny V. & A. Janata v Novém Bydžově. Za vzácný dar našemu muzeu vyjadřujeme manželům Jelínkovým i touto cestou upřímné poděkování.

Little America, Antarctica 18. 2. 1930.

P. A. Janata,
majitel knihtiskárny,
Nový Bydžov

VÁŽENÝ PANE,

Prosím, přijměte ode mne co nejsrdečnější pozdravy a poručení z Malé Ameriky, zimního tábora jihotočnové expedice admirála R. E. Byrda, kam mě Osud během mého nynějšího pobytu v cizině již podruhé zavedl. Jakožto československý účastník expedice jsem se svými zkušenostmi a poznatky spokojen. Vzhledem k mým budoucím plánům není jich málo. Poznal jsem úplně dostatečně plavby polárními moři, maje na nich účast jakožto obyčejný námořník, seznámil jsem se úplně s životem v polárních krajích, viděl jsem a studoval celou velkou Ledovou bariéru jižní točny od hory Erebus a Země král. Viktoriny v délce asi 800 km až k Zemi krále Edvarda, vše téměř na 80° j. š. a myslím, že jsem dostal dostatečnou školu zkušeností pro svou budoucí práci na poli polárního výzkumnictví. Není možno říci ani tisící díl ze všeho viděného a poznaného v několika řádcích. Každá polární expedice jest vlastně velikým dobrodružstvím, i když má nejvážnější vědecké cíle. Neznámo skrývá vždycky nespočetná dobrodružství. A v zemích na tisíce kilometrů vzdálených od civilisace, v pravém slova smyslu „Bohem a lidmi zapomenutých", v srdci Velkého Bílého ticha není nouze o dobrodružství. Vždyť to je něco tak ohromně odlišného od života v civilisaci a tím spíše ve městech.

Jistě je velkým kontrastem mysliti uprostřed věčného ledu a sněhu v blízkosti jižní točny při jízdě na saních se psím teamem na klidné bydžovské náměstí s jeho náladovými večerními promenádami a nedělním dopoledním ruchem za přítomnosti poloviny okresu. Nebo jedeš po bílé pláni, psi uhánějí, zamyslíš se a před zraky se Ti objeví metličanský kostel nebo skřivanská myslivna — jako v pohádce. Vždyť ta skutečnost je na 40.000 km daleko uprostřed zeleně a života.

Těším se na shledání s Bydžovem. Měl jsem jej vždycky rád. Snad jej již brzy uvidím. Zítra naše stará plachetnice City of New York nastupuje zase dlouhou cestu k severu a 600 mil odtud na druhé straně ledové tříště přestoupím na palubu velké norské velrybářské lodi Larsen, která mne odveze přes N. Zealand, Panamský průplav, New York do Evropy. Starý Aljaškán Mr. Walden a já jsme dostali na starost 40 psů a povezeme je na Larsenu do New Yorku. Při té příležitosti mne Larsen vezme do Evropy, kam dorazíme asi v polovici května. V přístavu Sandefjord v Norsku skončí tedy moje dlouhé mořské putování. Bude dobře míti zase pevnou půdu vlasti pod nohama; vždyť celkových asi 75.000 km na moři jest slušným rekordem.

Čím novým mne Bydžov překvapí? Myslím, že se tam mnoho změn za půldruhého roku neudálo. Těším se opravdu, až jeho kamennou dlažbu budu míti opět pod nohama.

Přijměte, prosím, ještě jednou mé nejsrdečnější pozdravy z dalekých krajů jižní točny. Jakoby na památku od krajana a od československého účastníka expedice. Expedice prakticky skončila a vrací se domů. Je po práci, přijde účtování. Hrál jsem svou skrovnou úlohu u expedice. Nebyl jsem z těch nejlepších a vyvolených. Nelituji toho však. Šel jsem si pro zkušenosti a nikoli romantiku, získal jsem je a můj hlavní úkol mne teprve očekává v budoucnosti. Byl jsem zde jakoby ve škole a nyní po „maturitě" se mohu pustiti dále.

Pozdravuji vřele Bydžov, svůj kraj a známé. S veškerou úctou Vám oddaný

Dr. Václav Vojtěch

zajímavosti

KULICHOVÉ. Nejen vážně bavili se naši předkové. V roce 1874 devět přátel piva založilo spolek Kulichů. Přečtěme si jejich zajímavé stanovy.

1. *Kulichové sletěli se proto, aby ušlechtilou zábavou, dobrým rozmarem a vtipem ukrátili sobě trudné chvíle života svého; čehož dosáhnou:*
   a) vyhledáváním starých hradův, tmavých lesů a dobrého piva,
   b) houkáním líbezných hymen všech národů a
   c) výlety do všech krajin evropských, tedy i do města Bydžova, které leží blízko sochy sv. Anny na starobydžovské silnici.
2. *Kulichové rozeznávají se podle peří, drápů a zobáků, a sice jsou následující druhy:*
   1. Kuliši primopočatensi čili obrkuliši.
   2. Kuliši sýčkovatící čili sejčkové.
   3. Kuliši calousi čili kalousi.
   4. Kuliši sovastres čili sováci.
3. *Kuliši primopočatensi jsme my dole podepsaní; jest nás devět, víc nás nikdy nebude.*
   Pro nás řád tento neplatí a můžeme si ho, když se nám zlíbí, změnit — ostatní kuliši mohou k tomu vyvalovat oči.
4. *Do třídy ostatních kulichů přijmeme každého občana, který jest hodný.*
   a) Kulich — sejček, kterýž má právo návrhy dělat a který jest vlastně jako kulich, dokáže, že neusne při dobrém truňku před dvanáctou v noci, že neosvědčí lítost a že se nedá v houkání svésti k velusu.
   b) Kulichem — kalousem stává se ten, kdož při přijmutí do houfu dá alespoň jedno vědro dobrého piva aneb složí tolik sardinek do doupěte, aby se to zmíněnému množství truňku vyrovnalo.
   c) Za sováky zvolíme pouze takové persony, kterýmž se v houfu za podstatné zásluhy dík a úcta projeviti chce.
   d) Děti a chůvy se do spolku nižádným způsobem nepřijmou.
5. *Kdo s kulichy houkati míní, ohlásí u jednoho z nás dole podepsaných, kterémuž svou způsobilost osvědčí a dokáže:*
   a) dobré drápy na poškrabání ostatních nepřátelských ptáků, zvrhlých kulichů a j. p. potvor
   b) dobré peří, že nezůstane při houkání za truňk dlužen a
   c) zobák, kterýmž rozezná dobré od špatného — načež pak uvidíme, co se v té věci dá dělat.
6. *Kulichové hnízdějí po různu, a kde se sletí, tam jsou doma; houkání děje se v zásadě pouze, když se setmí, může být ale také dopoledne i odpoledne, to nic neškodí.*
7. *Práva sejčků, kalousů a sováků jsou býti přítomnu slavnostním houkáním a uváděti ptáky s jinými zobáky; návrhy dělat přísluší však pouze sejčkům, jakož jen tito mohou býti volenu v devítici obrkulichův, když by snad tento neb onen vyletěl.*
8. *Houf náš nezná žádného předsedu neb jiného funkcionáře a spravují spolek obrkuliši dle jejich nejlepšího svědomí.*
9. *Kulichům jest volno vyletěti z houfu, kdy se jim zlíbí, ale mohou to za velkou milost považovat, když se opět přijmou. Vyštípaný kulich se však nikdy více nepřijme.*
10. *Spory se žádné netrpí; kdo má něco pod křídlem, sdělí to obrkulichům, kteří o tom rozhodnou. Proti takovému rozhodnutí není odvolání.*
11. *Kulichové tenkráte se rozletěli, když zůstanou z devítice jenom dva, což ale pane Bože nedej! Zbyde-li nějaké jmění, připadne k dobrému účelu; nezbyde-li, také dobře. Kde nic není, ani čert nebere.*
12. *Protektorem spolku jest lord Stanley v Londýně, který slíbil houf každoročně 10.000 liber šterlinků podporovati; našel-li by se však v národě českém takový šlechetný občan, dá se lordu Stanlejmu bez odkladu výpověď.*

Dáno v tmavém lese, na tučný čtvrtek dne 12. února léta Panie 1874.

Jos. Blažek v Žlunicích m. p.
Jos. Fousek m. p. zde
Jos. Kára m. p. v Chmelovicích
MDr. Fr. Knapp m. p. zde
Jos. Kollmann m. p. v Skřeněři
Václ. Laifer m. p. v Starém Bydžově
Jos. Lhota m. p. zde
Karel Ninger m. p. zde
Jak. Rak m. p. ve Vel. Hlušicích

Při příležitosti 425. výročí výkupu Nového Bydžova z poddanství dnes přinášíme reprodukci rytiny Marka Moravce Bydžovského z Florentina (1540 — 1612), našeho velkého rodáka, který se nejvíce zasloužil o výkup z poddanství a svobodnější život měšťanů v královském věnném městě.

ŠESTNÁCTILETÝ ZACHRÁNIL ŽIVOT

Chudonice. - Teprve včera se nám podařilo zjistit bližší podrobnosti k události, která se stala minulý týden v pátek.

V obci je v blízkosti fotbalového hřiště rybníček, u kterého si hrály dvě asi tříleté dívenky. Najednou jedna z nich přepadla, spadla do vody a začala se topit.

V tu dobu šel kolem Zdeněk Mital. Ani na okamžik neváhal a tak, jak byl, vrhl se do chladné vody a dívenku vytáhl na břeh.

Zdeněk Mital, který zanedlouho oslaví šestnácté narozeniny, se zachoval skutečně jako opravdový chlap a patří mu ocenění nás všech - za záchranu mladého lidského života.

(čer)

Převzato z Hradeckých novin (20. 4. 1994).

Město Nový Bydžov děkuje Zdeňku Mitalovi, dorostenci fotbalového klubu FC Chudonice, za záchranu života dítěte v pátek dne 15. dubna 1994, kdy svojí duchapřítomností dal výrazný příklad ostatním.

Za občany města Nový Bydžov

Karel Šprinc, starosta

CONTI Výroba nazítek 1991 HRADEC KRÁLOVÉ

KLASICKÝCH
I SAMONAMÁČECÍCH

trodat®

DODACÍ LHŮTA
DO 7 DNŮ

ČÍSLOVAČKY
PAGINÝRKY

Příjem zakázek:
CONTI
P. O. Box 99
Gočárova 1620
501 01 **Hradec Králové**
049/37541

•

Fotoateliér
SOŇA HRUBÁ
Revoluční 500
504 01 **Nový Bydžov**
0448/23401

•

NAŠI MATRIKY

NAROZENÍ

20. 2. **Jiřina Kurková,**
Nový Bydžov, Na Otmarce 337

21. 2. **Michaela Urbánková,**
Nový Bydžov, Al. Jiráska 532

2. 3. **Lucie Olachová,**
Nový Bydžov, Polní 171

4. 3. **Zuzana Vávrová,**
Nový Bydžov, J. Fučíka 763

4. 3. **Michal Smékal,**
Nový Bydžov, Al. Jiráska 531

12. 3. **Jiří Vlach,**
Nový Bydžov, J. Fučíka 892

17. 3. **Lucie Bajzová,**
Nový Bydžov, Korneliova 35

21. 3. **Ondřej Přibyl,**
Nový Bydžov, Dr. J. Ezopa 1684

23. 3. **Šárka Košťálová,**
Nový Bydžov, J. Skořepy 1882

27. 3. **Michaela Pospíšilová,**
Nový Bydžov, Nová 1943

29. 3. **Tomáš Kloz,**
Nový Bydžov, Julia Fučíka 889

30. 3. **Lucie Vernerová,**
Nový Bydžov, V. Kl. Klicpery 559

6. 4. **Pavel Věříš,**
Nový Bydžov, Na svépomoci 184

SŇATKY

4. 3. **Daniel Dgheim,**
Nový Bydžov, Stará Skřeněř 2
Dana Netušilová,
Nový Bydžov, Stará Skřeněř 2

18. 3. **Hynek Pšenička,**
Nový Bydžov, Metličanská 1097
Monika Hakveová,
Nový Bydžov,
M. Bydžovského 1150

9. 4. **Ota Králíček,**
Nový Bydžov, V. Kl. Klicpery 561
Zdeňka Divišová,
Hradec Králové - Malšovice,
Sukova 482

9. 4. **Tomáš Urban,**
Nový Bydžov, Nová 1942
Monika Králová,
Olešnice 51

16. 4. **Jaroslav Sobotka,**
Lužec n. C. 44
Renata Dubnová,
Nový Bydžov, Bří Mádlů 199

16. 4. **Roman Frýda,**
Městec Králové 394
Světlana Šancová,
Nový Bydžov, Zábědov 72

16. 4. **Viktor Pulec,**
Nepolisy 178
Marie Česáková,
Nový Bydžov, Vysočany 44

ÚMRTÍ

9. 2. **Marie Špírová,** 80 let
Nový Bydžov, Skochovice 117

12. 2. **Ladislav Košťál,** 65 let
Nový Bydžov, Lidická 781

13. 2. **Libuše Podhajská,** 65 let
Nový Bydžov, Lidická 855

13. 2. **Anna Zápotocká,** 79 let
Nový Bydžov, J. E. Purkyně 1624

18. 2. **Františka Janoušková,** 84 let
Nový Bydžov, U mlýna 1432

20. 2. **Šárka Lukáčová,** 28 let
Nový Bydžov, Merendní 1877

27. 2. **Marie Marková,** 41 let
Nový Bydžov, Na Otmarce 356

13. 3. **Jiřina Kubištová,** 78 let
Nový Bydžov, J. Nerudy 1752

1. 3. **Anna Votavová,** 81 let
Nový Bydžov, Sportovní 413

1. 3. **Marie Košťálová,** 86 let
Nový Bydžov, B. Smetany 1783

10. 3. **Marie Svobodová,** 69 let
Nový Bydžov, V ráji 1311

14. 3. **Jindřiška Bičišťová,** 69 let
Nový Bydžov, Na valech 43

20. 3. **Marta Krouparová,** 58 let
Nový Bydžov, Dr. J. Ezopa 1803

26. 3. **Marta Drábková,** 72 let
Nový Bydžov, V ráji 1323

31. 3. **Oldřich Jelínek,** 56 let
Nový Bydžov, Karla IV. 210

5. 4. **Bohuslav Pilař,** 83 let
Nový Bydžov, Hradební 1492

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Městský úřad v Novém Bydžově pravidelně - jednou za dva měsíce. Odpovědný redaktor Jaroslav Prokop.

Adresa redakce: Městský úřad, 504 01 Nový Bydžov, tel. 23011.

Povoleno OK ONV v Hradci Králové pod čj 2/88. Tiskne V. & A. Janata, Nový Bydžov. Náklad 1000 výtisků. Mimobydžovským zájemcům zasíláme časopis poštou.

Cena jednoho čísla 5,— Kč.

Uzávěrka příštího čísla 10. 6. 1994.